

ЗАЦВЕРДЖАНА
Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
_____ № _____
_____ 20 _____

**АДУКАЦЫЙНЫ СТАНДАРТ
ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ
(ACVA 7-06-0222-03-2022)**

**ПАГЛЫБЛЕННАЯ ВЫШЭЙШАЯ АДУКАЦЫЯ
Спецыяльнасць 7-06-0222-03 Археалогія
Ступень Магістр**

**УГЛУБЛЕННОЕ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ
Специальность 7-06-0222-03 Археология
Степень магистр**

**ADVANCED HIGHER EDUCATION
(MASTER STUDIES)
Speciality 7-06-0222-03 Archaeology
Degree Master of Arts**

**ГЛАВА 1
АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ**

1. Адукацыйны стандарт паглыбленай вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 7-06-0222-03 Археалогія (далей – адукацыйны стандарт) прымяняеца пры распрацоўцы вучэбна-праграмнай дакументацыі адукацыйнай праграмы магістратуры, вучэбна-метадычнай дакumentацыі, вучэбных выданняў, інфармацыйна-аналітычных матэрыялаў.

Дадзены адукацыйны стандарт абавязковы для прымянення ва ўсіх установах вышэйшай адукацыі, якія ажыццяўляюць падрыхтоўку па адукацыйнай праграме магістратуры па спецыяльнасці 7-06-0222-03 Археалогія.

2. У дадзеным адукацыйным стандарце выкарыстаны спасылкі на наступныя акты заканадаўства:

Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі;
Закон Рэспублікі Беларусь ад 10 ліпеня 2012 г. № 425-З «О государственной инновационной политике и инновационной деятельности в Республике Беларусь»;

Агульнадзяржаўны класіфікатор Рэспублікі Беларусь АКРБ 011-2022 «Спецыяльности и квалификации» (далей – АКРБ 011-2022);

Агульнадзяржаўны класіфікатор Рэспублікі Беларусь АКРБ 005-2011 «Виды экономической деятельности» (далей – АКРБ 005-2011);

СТБ ISO 9000-2015 Сістэмы менеджменту якасці. Асноўныя палажэнні і слоўнік (далей – СТБ ISO 9000-2015).

3. У дадзеным адукатычным стандарце прымяняюцца тэрміны, вызначаныя ў Кодэксе Рэспублікі Беларусь аб адукатаціі, а таксама наступныя тэрміны з адпаведнымі азначэннямі:

археалогія – наука, якая вывучае мінулае чалавецтва пераважна па матэрыяльных рэштках жыццядзейнасці людзей;

вынікі навучання – веды, уменні і навыкі (досвед), якія магістрант можа прадэманстраваць па завяршэнні вывучэння канкрэтнай вучэбнай дысцыпліны або модуля;

забеспячэнне якасці – частка менеджменту якасці, арыентаваная на прадстаўленне ўпэўненасці ў тым, што патрабаванні да якасці будуць выкананы (СТБ ISO 9000-2015);

інавацыйная дзеянасць – дзеянасць па пераўтварэнні новаўвядзення ў інавацыю;

інавацыя – ўведзеная ў грамадзянскі абарот або выкарыстоўваемая для ўласных патрэб новая або ўдасканаленая прадукцыя, новая або ўдасканаленая тэхналогія, новая паслуга, новае арганізацыйна-тэхнічнае рагшэнне вытворчага, адміністрацыйнага, камерцыйнага або іншага характару;

кампетэнтнасць – здольнасць прымяняць веды і навыкі для дасягнення намечаных вынікаў (СТБ ISO 9000-2015);

магістарская дысертация – самастойна выкананая навукова-даследчая работа, якая мае ўнутранае адзінства, прысвечаная вырашэнню тэарэтычнай, эксперыментальнай або прыкладнай задачы адпаведнай сферы прафесійнай дзеянасці, якая сведчыць пра асабісты ўклад аўтара ў науку і (або) практику;

паглыбленыя прафесійныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да магістра і якія адлюстроўваюць яго здольнасць вырашаць інавацыйныя задачы прафесійнай дзеянасці ў адпаведнасці з атрыманай спецыяльнасцю;

прафілізацыя – варыянт рэалізацыі адукатычнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, абумоўлены асаблівасцямі прафесійнай дзеянасці магістра;

спецыялізаваныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да магістра і якія адлюстроўваюць яго здольнасць вырашаць спецыялізаваныя інавацыйныя задачы прафесійнай дзеянасці з улікам прафілізацыі адукатычнай праграмы магістратуры ва

ўстанове вышэйшай адукацыі;

спецыяльнасць – комплекс або паслядоўнасць відаў прафесійнай дзейнасці, спланаванай і арганізаванай для дасягнення мэт навучання на працягу бесперапыннага (працяглага) прамежку часу і ўключэння выпускніка ўстановы адукацыі ў вызначаныя віды эканамічнай дзейнасці на падставе атрыманай кваліфікацыі (АКРБ 011-2022);

універсальная кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да магістра і якія адлюстроўваюць яго здольнасць прымяняць паглыбленыя навукова-тэарэтычныя, метадалагічныя веды і даследчыя ўменні, а таксама сацыяльна-асобасныя якасці, якія адпавядаюць запытам дзяржавы і грамадства.

4. Спецыяльнасць 7-06-0222-03 Археалогія ў адпаведнасці з АКРБ 011-2022 адносіцца да профілю адукацыі 02 Мастацтва і гуманітарныя науки, напрамку адукацыі 022 Гуманітарныя науки (акрамя моў) і забяспечвае атрыманне ступені магістра.

5. Навучанне па спецыяльнасці прадугледжвае наступныя формы атрымання паглыбленай вышэйшай адукацыі: вочная (дзённая, вячэрняя), завочная, дыстанцыйная.

6. Асноўнымі відамі прафесійнай дзейнасці магістра ў адпаведнасці з АКРБ 005-2011 з'яўляюцца:

72 Навуковыя даследаванні і распрацоўкі;

74909 Іншая прафесійная, навуковая і тэхнічная дзейнасць;

854 Вышэйшая і паслясярэдняя адукацыя;

856 Дапаможныя адукацыйныя паслугі;

91 Дзейнасць бібліятэк, архіваў, музеяў і іншая дзейнасць у галіне культуры.

Магістр можа ажыццяўляць іншыя віды прафесійнай дзейнасці пры ўмове адпаведнасці ўзроўню яго адукацыі і набытых кампетэнцый патрабаванням да кваліфікацыі работніка.

ГЛАВА 2 **ПАТРАБАВАННІ ДА ТЭРМІНАЎ АТРЫМАННЯ ПАГЛЫБЛЕНАЙ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ**

7. Тэрмін атрымання паглыбленай вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 1 год.

Тэрмін атрымання паглыбленай вышэйшай адукацыі ў вячэрній форме складае 1,5 года, у завочнай форме складае – 1,5 года, у дыстанцыйнай форме – 1,5 года.

8. Працаёмістасць адукацыйнай праграмы магістратуры складае 60 заліковых адзінак.

Сума заліковых адзінак за 1 год навучання пры атрыманні

паглыбленаій вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 60 заліковых адзінак, пры навучанні па індывідуальным вучэбным плане – не больш за 75 заліковых адзінак. Пры атрыманні паглыбленаій вышэйшай адукацыі ў вячэрний, завочнай і дыстанцыйнай формах сума заліковых адзінак за 1 год навучання, як правіла, не перавышае 60 заліковых адзінак.

ГЛАВА 3

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ЗАСВАЕННЯ ЗМЕСТУ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ МАГІСТРАТУРЫ

9. Магістр, які засвоіў змест адукацыйной праграмы магістратуры па спецыяльнасці 7-06-0222-03 Археалогія, павінен валодаць універсальнымі, паглыбленымі прафесійнымі і спецыялізаванымі кампетэнцыямі.

10. Магістр павінен валодаць наступнымі ўніверсальными кампетэнцыямі (далей – УК):

УК-1 Прымяняць метады навуковага пазнання ў даследчай дзейнасці, генерыраваць і рэалізоўваць інавацыйныя ідэі;

УК-2 Вырашаць навукова-даследчыя і інавацыйныя задачы на аснове прымянення інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій;

УК-3 Ажыццяўляць камунікацыі на замежнай мове ў акадэмічным, навуковым і прафесійным асяроддзі для рэалізацыі навукова-даследчай і прафесійной дзейнасці;

УК-4 Забяспечваць камунікацыі, праяўляць лідарскія навыкі, быць здольным да камандаўтварэння і распрацоўкі стратэгічных мэт і задач;

УК-5 Развіваць інавацыйную ўспрымальнасць і здольнасць да інавацыйной дзейнасці;

УК-6 Быць здольным да прагнавання ўмоў рэалізацыі прафесійной дзейнасці і вырашэння прафесійных задач ва ўмовах навызначанасці;

УК-7 Прымяняць псіхолага-педагагічныя метады і інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі ў адукацыі і кіраванні.

11. Магістр павінен валодаць наступнымі паглыбленымі прафесійнымі кампетэнцыямі (далей – ППК):

ППК-1. Валодаць сучаснымі метадамі археалагічных даследаванняў;

ППК-2. Быць здольным да арганізацыі і правядзення самастойных палявых навукова-даследчых работ;

ППК-3. Ведаць патрабаванні да складання археалагічнай навукова-даследчай документацыі і ўмець выкарыстоўваць іх на практыцы;

ППК-4. Выкарыстоўваць у гісторыка-археалагічных даследаваннях тэматычныя сеткавыя рэсурсы, інфармацыйна-пошукавыя сістэмы, лічбавыя сродкі візуалізацыі вынікаў навуковай дзейнасці.

12. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта ўсе УК і ППК уключаюцца ў набор патрабуемых вынікаў засваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры ў адпаведнасці з дадзеным адукацыйным стандартам.

13. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці ўстанова вышэйшай адукацыі прафілізуе адукацыйную праграму магістратуры з улікам тэматыкі даследаванняў і распрацовак арганізацый, якія маюць патрэбу ў падрыхтоўцы магістраў.

Найменне прафілізацыі вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі самастойна і можа ўключацца ў найменні прыкладнага вучэбнага плана па спецыяльнасці, вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці.

14. Пералік вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам УК можа быць дапоўнены ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага магістра.

Пералік спецыялізаваных кампетэнций ўстанова вышэйшай адукацыі вызначае самастойна з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага магістра.

Дадатковая УК і спецыялізаваная кампетэнцыя вызначаюцца на аснове патрабаванняў рынку працы, абагульнення замежнага вопыту, правядзення кансультаций з арганізацыямі, якія маюць патрэбу ў падрыхтоўцы магістраў, іншых крыніц.

Сукупнасць вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам УК і ППК, а таксама вызначаных установай вышэйшай адукацыі дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнций, павінна забяспечваць магістру здольнасць ажыццяўляць не менш чым адзін від прафесійнай дзейнасці, вызначаны ў пункце 6 дадзенага адукацыйнага стандарта.

ГЛАВА 4

ПАТРАБАВАННІ ДА ЗМЕСТУ ВУЧЭБНА-ПРАГРАМНай ДАКУМЕНТАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ МАГІСТРАТУРЫ

15. Вучэбны план установы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці распрацоўваецца ў адпаведнасці са структурай, прыведзенай у табліцы 1.

Табліца 1

№ п/п	Найменне відаў дзейнасці асобы, якая навучаецца, модуляў, вучэбных дысцыплін	Працаёмістасць (у заліковых адзінках)

1.	Тэарэтычнае навучанне	33–45
1.1.	Дзяржаўны кампанент: модуль “Метады археалагічных даследаванняў” (Метады палявых археалагічных даследаванняў, Тэорыя і метадалогія сучаснай археалагічнай навукі); модуль “Навукова-даследчая работа” (Даследчы семінар)	9–16
1.2.	Кампанент установы вышэйшай адукацыі	22–34
2.	Вытворчая практика	3–9
3.	Магістарская дысертация	12–18
	Усяго	60

16. Максімальны аб'ём вучэбнай нагрузкі магістранта не павінен перавышаць 54 акадэмічныя гадзіны ў тыдзень, уключаючы ўсе віды аўдыторнай і пазааўдыторнай работы, акрамя дадатковых відаў навучання.

Аб'ём абавязковых аўдыторных заняткаў, які вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам спецыяльнасці, спецыфікі арганізацыі адукацыінага працэсу, аснашчэння вучэбна-лабараторнай базы, інфармацыйнага, навукова-метадычнага забеспеччэння, вызначаецца ў межах 16–24 аўдыторных гадзін у тыдзень. Для магістрантаў з ліку замежных грамадзян аб'ём аўдыторных заняткаў можа быць павялічаны ўстановай вышэйшай адукацыі.

У гадзіны, якія адводзяцца на самастойную работу па вучэбнай дысцыпліне, модулі, уключаючы час, прадугледжаны на падрыхтоўку да экзамену (экзаменаў) і (або) заліку (залікаў) па дадзенай вучэбнай дысцыпліне, модулі.

17. Размеркаванне працаёмістасці паміж асобнымі модулямі і вучэбнымі дысцыплінамі дзяржаўнага кампанента, а таксама асобнымі відамі вытворчай практикі ажыццяўляецца ўстановай вышэйшай адукацыі.

18. Вывучэнне агульнаадукацыйных дысцыплін «Філасофія і метадалогія навукі», «Замежная мова», «Асновы інфармацыйных тэхналогій» павінна забяспечваць фарміраванне, адпаведна, наступных кампетэнцый: прымяняць метады навуковага познання ў даследчай дзеяніасці, генерыраваць і рэалізоўваць інавацыйныя ідэі; ажыццяўляць камунікацыі на замежнай мове ў акадэмічным, навуковым і прафесійным асяроддзі для рэалізацыі навукова-даследчай і інавацыйнай дзеяніасці; вырашаць навукова-даследчыя і інавацыйныя задачы на аснове прымінення інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій.

Колькасць гадзін на вывучэнне агульнаадукацыйных дысцыплін плануецца ў адпаведнасці з праграмамі-мінімумамі кандыдацкіх экзаменаў і кандыдацкіх дыферэнцыраваных залікаў па агульнаадукацыйных дысцыплінах, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі. Агульнаадукацыйныя дысцыпліны ўключаюцца ў пералік вучэбных дысцыплін цыклу «Дадатковыя віды навучання» вучэбнага плана.

19. Вытворчая практика накіравана на замацаванне ведаў і ўменняў, якія атрыманы ў працэсе тэарэтычнага навучання ў магістратуры, авалоданне навыкамі даследавання актуальных навуковых і прыкладных проблем, расшэння сацыяльна-прафесійных задач, прымянецце інавацыйных тэхналогій і іншага.

Від практикі вызначаецца ўстановай вышэйшай адукцыі з улікам прафілізацыі адукцыйнай праграмы магістратуры і відаў дзеянасці, на якія арыентавана адукцыйная праграма магістратуры. Практикі ў межах адной спецыяльнасці магістратуры могуць мець розныя мэты і задачы (напрыклад, педагогічная, навукова-даследчая, тэхналагічная).

20. Працаёмістасць кожнай вучэбнай дысцыпліны павінна складаць не менш за трох заліковых адзінкі. Адпаведна, працаёмістасць кожнага модуля павінна складаць не менш за шэсць заліковых адзінак.

21. Пры распрацоўцы вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукцыі па спецыяльнасці рэкамендуецца прадугледжваць у рамках кампанента ўстановы вышэйшай адукцыі модулі і вучэбныя дысцыпліны па выбары магістрата ў аб'ёме не менш чым 20 працэнтаў ад кампанента ўстановы вышэйшай адукцыі.

22. Індывідуальны план работы магістрата распрацоўваецца навуковым кіраўніком магістрата сумесна з магістрантам, абмяркоўваецца на пасяджэнні прафіліруючай (выпускаючай) кафедры.

Індывідуальны план работы магістрата распрацоўваецца на падставе вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукцыі па адпаведнай спецыяльнасці паглыбленым вышэйшай адукцыі, уключае праграму падрыхтоўкі магістарскай дысертацыі і контрольныя мерапрыемствы.

23. Патрабаванні да зместу навукова-даследчай работы распрацоўваюцца профільнай (выпускаючай) кафедрай.

Падчас выканання навукова-даследчай работы ў магістратаў фармуюцца навыкі:

абагульнення і крытычнага аналізу вынікаў, атрыманых айчыннымі і замежнымі навукоўцамі, выяўлення і фармулявання актуальных навуковых проблем і мэт даследавання;

абгрунтавання актуальнасці, тэарэтычнай і практичнай значнасці тэмы навуковага даследавання, распрацоўкі плана і праграмы правядзення навуковага даследавання;

правядзення самастойнага даследавання з выкарыстаннем сучасных метадаў і тэхналогій у адпаведнасці з распрацаванай праграмай;

распрацоўкі мадэляў даследуемых працэсаў, з'яў і аб'ектаў (выбар або мадыфікацыя існуючых мадэляў);

выбару метадаў і сродкаў распрацоўкі інструментарыя эмпірычнага даследавання, збору, апрацоўкі, аналізу, ацэнкі і інтэрпрэтацыі атрыманых вынікаў даследавання;

самастойнага правядзення бібліографічнай работы з прыцягненнем сучасных інфармацыйных тэхналогій;

прадстаўлення вынікаў праведзенага даследавання ў выглядзе навуковай справаздачы, артыкула, даклада, мадэлі, макета, праграмнага прадукту, патэнта, магістэрскай дысертациі, заяўкі на грант і іншага.

Змест навукова-даследчай работы магістрanta вызначаецца навуковым кіраўніком ў адпаведнасці з профілізацыяй адукацыйнай праграмы магістратуры, тэматыкай яго навуковага даследавання і замацоўваеца ў індывідуальным плане работы магістрата.

Змест навукова-даследчай работы магістрата прадугледжвае выкананне наступных відаў работ:

выкананне ўсіх відаў навукова-даследчых работ, якія ажыццяўляюцца на адпаведнай базе;

удзел у навуковых і навукова-практычных канферэнцыях, круглых столах, дыскусіях;

удзел у конкурсах навукова-даследчых работ;

ажыццяўленне самастойнага даследавання па тэме магістарскай дысертациі.

Пералік форм ажыццяўлення навукова-даследчай работы канкрэтныя і дапаўняюцца ў залежнасці ад профілізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага магістра.

24. Коды УК і ППК, фарміраванне якіх забяспечваюць модулі і вучэбныя дысцыпліны дзяржаўнага кампанента, пазначаны ў табліцы 2.

Табліца 2

№ п/п	Найменне модуляў, вучэбных дысцыплін	Коды фарміруемых кампетэнций
1.	Модуль «Метады археалагічных даследаванняў»	УК-2-4, 6; ППК-1-3
1.1	Метады палявых археалагічных даследаванняў	
1.2	Тэорыя і метадалогія сучаснай археалагічнай навукі	
2.	Модуль «Навукова-даследчая работа»	УК-1,5,7; ППК-4
2.1	Даследчы семінар	

25. Вынікі навучання па вучэбных дысцыплінах, модулях (ведаць, умець, мець навык) вызначаюцца вучэбнымі праграмамі.

26. У прыкладных вучэбных праграмах па вучэбных дысцыплінах, модулях прыводзіцца прыкладны пералік вынікаў навучання.

27. Вынікі навучання павінны быць суаднесены з патрабаванымі вынікамі засваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці (кампетэнцыямі).

28. Сукупнасць запланаваных вынікаў навучання павінна забяспечваць выпускніку фарміраванне УК і ППК, вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам, а таксама дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнций, вызначаных установай вышэйшай адукацыі самастойна.

ГЛАВА 5

ПАТРАБАВАННІ ДА АРГАНІЗАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАГА ПРАЦЭСУ

29. Педагагічныя работнікі, якія забяспечваюць рэалізацыю адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці, павінны:

займацца навуковай і (або) метадычнай дзейнасцю;

валодаць сучаснымі адукацыйнымі, у тым ліку інфармацыйнымі, тэхналогіямі, неабходнымі для арганізацыі адукацыйнага і навуковадаследчага працэсаў;

валодаць асобаснымі якасцямі і кампетэнцыямі, якія дазваляюць эфектыўна арганізоўваць вучэбную і выхаваўчую работу з магістрантамі.

Кіраўніцтва магістэрскімі дысертациямі могуць ажыццяўляць педагогічныя работнікі, якія маюць вучоную ступень і (або) вучонае званне.

Для ажыццяўлення адукацыйнага працэсу могуць прыцягвацца спецыялісты рэальнага сектара эканомікі, дзейнасць якіх звязана са спецыяльнасцю магістратуры, у адпаведнасці з заканадаўствам.

Педагагічныя работнікі, якія маюць вучоную ступень і (або) вучонае званне, павінны складаць не менш за 60 працэнтаў ад агульнай колькасці прафесарска-выкладчыцкага складу, які забяспечвае рэалізацыю адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці.

Доля штатных педагогічных работнікаў, якія забяспечваюць рэалізацыю адукацыйнай праграмы магістратуры, для якіх дадзеная ўстанова вышэйшай адукацыі або яе арганізацыя-заснавальнік з'яўляецца асноўным месцам працы, павінна складаць не менш за 60 працэнтаў ад агульнай колькасці прафесарска-выкладчыцкага складу.

30. Установа вышэйшай адукацыі павінна мець:

матэрыяльна-тэхнічную базу, неабходную для арганізацыі адукацыйнага працэсу, самастойнай работы і развіцця асобы магістранта;

сродкі навучання, неабходныя для рэалізацыі адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці (прыборы, абсталяванне, інструменты, вучэбна-наглядныя дапаможнікі, камп'ютары, камп'ютарныя сеткі, аўдыёвізуальныя сродкі і іншыя матэрыяльныя аб'екты).

Функцыянаванне інфармацыйна-адукацыйнага асяроддзя ўстановы вышэйшай адукацыі забяспечваецца адпаведнымі сродкамі інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій і павінна адпавядаць заканадаўству.

Магістранты з ліку асоб з асаблівасцямі псіхофізічнага развіцця павінны быць забяспечаны адаптаванымі друкаванымі і (або) электроннымі

адукацыйнымі рэсурсамі.

31. Навукова-метадычнае забеспячэнне адукацыйнага працэсу павінна адпавядаць наступным патрабаванням:

вучэбныя дысцыпліны, модулі павінны быць забяспечаны сучаснай вучэбнай, навуковай, іншай літаратурай, вучэбнымі праграмамі, вучэбна-метадычнай документацыяй, інфармацыйна-аналітычнымі матэрыяламі, у тым ліку ў электронным выглядзе;

павінен быць забяспечаны доступ для кожнага магістранта да бібліятэчных фондаў, электронных сродкаў навучання, электронных інфармацыйных рэсурсаў (лакальнага доступу, аддаленага доступу) па ўсіх вучэбных дысцыплінах, модулях.

Навукова-метадычнае забеспячэнне павінна быць арыентавана на распрацоўку і ўкараненне ў адукацыйны працэс інавацыйных адукацыйных тэхналогій, адэкватных кампетэнтнаснаму падыходу (крэатыўнага і дыялогавага навучання, варыятыўных мадэляў самастойнай работы, модульных і рэйтынгавых сістэм навучання, тэставых і іншых сістэм ацэньвання ўзроўню кампетэнцый і іншае).

Абавязковым элементам навукова-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу з'яўляецца размешчаны на афіцыйным сайце ўстановы вышэйшай адукацыі ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт каталог вучэбных дысцыплін, модуляў, які адпавядае наступным патрабаванням:

уключае ў сябе зручную ў выкарыстанні і актуальную інфармацыю, даступную для абітурыентаў на этапе ўступнай кампаніі і для магістрантаў на працягу ўсяго перыяду навучання;

прадстаўляеца на рускай і (або) беларускай мове і англійскай мове;

апісанне кожнай вучэбной дысцыпліны, модуля змяшчае кароткі змест, фарміруемыя кампетэнцыі, вынікі навучання (ведаць, умець, мець навык), семестр, перадрэkvізіты, працаёмістасць у заліковых адзінках (крэдытах), колькасць аўдыторных гадзін і самастойнай работы, патрабаванні да бягучай і прамежкавай атэстацыі і яе формы;

аб'ём апісання кожнай вучэбной дысцыпліны, модуля складае максімум адну старонку;

каталог вучэбных дысцыплін, модуляў суправаджаеца структурнай (структурна-лагічнай) схемай адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці з заліковымі адзінкамі.

Установы вышэйшай адукацыі маюць права самастойна прымаць рашэнне аб фармаце каталога вучэбных дысцыплін, модуляў і паслядоўнасці прадстаўлення інфармацыі.

32. Патрабаванні да арганізацыі самастойнай работы вызначаюцца заканадаўствам.

33. Патрабаванні да арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы

вызначаюцца ў адпаведнасці з рэкамендацыямі па арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы ва ўстановах вышэйшай адукацыі і праграмна-плануючай документацыяй выхавання.

34. Канкрэтныя формы і працэдуры бягучай і прамежкавай атэстацыі па кожнай вучэбнай дысцыпліне распрацоўваюцца адпаведнай кафедрай установы вышэйшай адукацыі і адлюстроўваюцца ў вучэбных праграмах установы адукацыі па вучэбных дысцыплінах, модулях.

Для забеспечэння бягучай і прамежкавай атэстацыі магістрантаў ствараюцца фонды ацэначных сродкаў, якія ўключаюць тыпавыя заданні, заданні адкрытага тыпу, заданні камунікатыўнага тыпу, контрольныя работы, тэсты, комплексныя кваліфікацыйныя заданні, тэматыку курсавых работ, метадычныя распрацоўкі па інавацыйных формах навучання і контролю за фарміраваннем кампетэнцый, тэматыку і прынцыпы складання эсэ, формы анкет для правядзення самаацэнкі кампетэнцый магістрантаў і іншае. Фонды ацэначных сродкаў распрацоўваюцца адпаведнымі кафедрамі установы вышэйшай адукацыі.

Ацэначнымі сродкамі павінна прадугледжвацца ацэнка здольнасці магістрантаў весці пошук вырашэння новых задач, звязаных з недастатковасцю канкрэтных спецыяльных ведаў і адсутнасцю агульнапрынятых алгарытмаў.

ГЛАВА 6 **ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКОВАЙ АТЭСТАЦЫІ**

35. Выніковая атэстацыя ажыццяўляецца дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіяй.

Да выніковай атэстацыі дапускаюцца магістранты, якія цалкам выканалі адпаведныя вучэбны план і вучэбныя праграмы.

Выніковая атэстацыя магістрантаў пры засваенні адукацыйнай праграмы магістратуры па спецыяльнасці 7-06-0222-03 Археалогія праводзіцца ў форме абароны магістарскай дысертацыі.

Пры падрыхтоўцы да выніковай атэстацыі фарміруюцца або развіваюцца кампетэнцыі, прыведзеныя ў табліцы 2 дадзенага адукацыйнага стандарта.

36. Выніковая атэстацыя пры завяршэнні асваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры дазваляе вызначыць тэарэтычную і практычную гатоўнасць выпускніка магістратуры да навукова-даследчай, педагогічнай, інавацыйнай дзейнасці і асваення адукацыйнай праграмы аспірантуры (ад'юнктуры), якая забяспечвае прысваенне кваліфікацыі «Даследчык».

37. Праграма дзяржаўнага экзамену распрацоўваецца ўстановай вышэйшай адукацыі ў адпаведнасці з Правіламі правядзення атэстацыі

студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі.

38. Патрабаванні да структуры, зместу і аб'ёму магістарскай дысертациі вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта і Правілаў правядзення атэстациі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі.

Пры падрыхтоўцы магістарскай дысертациі магістрант павінен прадэманстраваць, абапіраючыся на атрыманыя веды і сфарміраваныя УК, ППК і спецыялізаваныя кампетэнцыі, уменне вырашаць на сучасным узоруні задачы прафесійнай дзейнасці, здольнасць інтэграваць навуковыя веды, навукова аргументаваць свой пункт гледжання.

Магістарская дысертация пры завяршэнні засваення зместу адукацыйнай праграмы магістратуры павінна быць накіравана на вырашэнне тэарэтычнай, эксперыментальнай або прыкладнай задачы, звязанай з дакументазнаўствам і (або) архівазнаўствам.

Магістарская дысертация павінна ўтрымліваць рэфератыўную частку і навукова-даследчую частку, якая адлюстроўвае ППК і спецыялізаваныя кампетэнцыі магістра ў адпаведнасці са спецыяльнасцю падрыхтоўкі. Навукова-даследчая частка павінна складаць не менш за 50 працэнтаў аб'ёму дысертациі.

Рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
А.Д.Кароль

____ 2022

Старшыня ВМА па гуманітарнай адукацыі
А.Г.Прахарэнка

____ 2022

Кіраўнік қалектыву распрацоўшчыкаў адукацыйнага стандарта

Загадчык кафедры археологіі і спецыяльных гісторычных дысцыплін
П.С.Курловіч

____ 2022

Члены қалектыву распрацоўшчыкаў адукацыйнага стандарта

Загадчык цэнтра археологіі Беларусі Дзяржаўнай навуковай установы «Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі»
А.М. Аўласовіч

____ 2022

Дацэнт кафедры гісторыі Беларусі новага і навейшага часу
А.В.Бурачонак

____ 2022

Дацэнт кафедры археологіі і спецыяльных гісторычных дысцыплін
А.У.Вайтовіч

____ 2022

Старшы выкладчык кафедры крыніцаўства
А.М.Назаранка

____ 2022

Рэктар Дзяржаўнай установы адукацыі
«Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы»
Ю.П.Бондар

____ 2022